

Učivo 8.3. – 12.3.2021 6. ročník

ČESKÝ JAZYK

1. Přečti si nové poznatky o slovesech
2. Do sešitu zapiš Čas – vyznačený text
3. Vypracuj pracovní list

Slovesa

Sloveso je slovo, které **vyjadřuje děj** (plavat, běhat, klopýtat), **stav** (stát, sedět) nebo **změnu stavu** (zvednout se, posadit se).

Co jsou slovesa?

Slovesa (verba) jsou v pořadí pátým slovním druhem. Slovesa je třeba bezchybně ovládat, protože tvoří základ české věty – v každé české plnohodnotné větě musí být přítomno sloveso, např.: Petra se směje., Prší., Venku se rozednilo. apod.

Slovesa zpravidla vyjadřují děj/činnosti – něco se někomu děje, někdo něco dělá. Může se jednat o:

stav (ležím, stojím, čtu),

změnu stavu (budím se, mládnou, rostu).

Co se týče větných členů, slovesa nejčastěji plní ve větě funkci přísudku. Společně s podmětem pak tvoří tzv. základní skladební dvojici (proto se na přísudek ptáme: Co dělá podmět?).

Mluvnické kategorie sloves

U sloves určujeme tyto mluvnické kategorie (významy): osoba, číslo, čas, způsob, slovesný rod, slovesný vid, třída a vzor, na které se podíváme podrobněji:

Čas

U sloves můžeme rozlišit tři různé časy podle toho, kdy se daná událost, činnost, děj odehrává. Rozlišujeme čas přítomný, minulý a budoucí.

Čas přítomný

Označuje děj, který právě probíhá nebo děj, který probíhá v okamžiku promluvy. Při určování si můžeme pomoci tím, že si řekneme, zda **děj probíhá právě teď**.

Příklad: Jedu, děláme, neseme, voláte, zpívají, houká.

Čas minulý

Označuje děj, který již proběhl (někdy v minulosti – minulý rok nebo týden, včera, před deseti lety, před hodinou apod.); **událost, která se již stala**.

Příklad: Jel jsem, dělala, nesli, volali jsme, zpívali jste, houkala.

Čas budoucí

Označuje děj, který se teprve stane (někdy v budoucnosti – zítra, za měsíc, za rok, za dvacet let, za hodinu apod.); **událost, která se ještě nestala.**

Příklad: Pojedu, uděláte, ponese, budeš volat, budou zpívat, zazpívají, zahoukají.

Čas budoucí můžeme tvořit dvěma různými způsoby:

a) Forma jednoduchá – tvoříme pouze připojením předpony (píšu – napíšu, dělám – udělám apod.) – ke slovesům nedokonavým.

b) Forma složená – tvoříme přidáním budoucího času pomocného slovesa být (budu, budeš, bude, budeme, budete, budou – budu zpívat, budu tančit) – ke slovesům dokonavým.

Procvičuj:

<https://skolakov.eu/> - český jazyk 4.třída – slovesa

www.skolasnadhledem.cz -Slovní druhy 1 – 6.ročník- tvarosloví obecné

www.onlinecviceni.cz – 3.ročník – slovesa

SLOVESA – pracovní list

V textu podtrhni všechna slovesa. Je jich celkem 13.

Píšu dopis svému synovi. Dnes večer půjdeme do kina. Letos o prázdninách nikam nepojedeme. Já už tam nechodím. Hledáte vedoucího? Kdo to zvoní? Půjdeš se zítra vykoupat do rybníka? Až budeš odcházet, zamkni za sebou dveře. Počkej na mě, až se obléknu. Včera jsme si prohlíželi fotografie z letní dovolené.

Zeleně podtrhni všechna slovesa, která jsou v přítomném čase.

plavu, zpíval, píšeme, vařili jste, odpočívám, budete číst, myslíme, běžel, staví, bude chodit, půjde, sázíš, vím, zamyslel se, pekla, smažíte, strkat, dělá

Rozhodni a napiš, zda jsou slovesa v přítomném (P), minulém (M) nebo budoucím (B) čase.

spím _____	budete psát _____
chodili _____	pojedeš _____
budu vědět _____	učíš se _____
zvonilo _____	ptal se _____
prší _____	vidíte _____
sněžilo _____	slyší _____

ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Nadepiš správně obálku adresou a napiš mamince přání k MDŽ:

ČESKÝ JAZYK – ČTENÍ

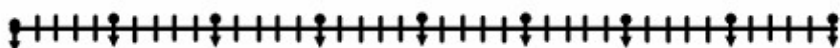
1. Přečti si v čítance na straně 36 – 38 pohádku Červená karkulka
2. Do sešitu si zapiš název pohádky, autora a odpověz na otázky strana 38 v zeleném rámečku.

MATEMATIKA

1. Zopakuj si násobení číslem 1 – 10.
2. Nauč se násobilkové řady.
3. Vypracuj pracovní listy – pracuj bez tabulky násobků.

NÁSOBENÍ - pracovní list

1. Na číselné ose vyznač násobky čísla 4.

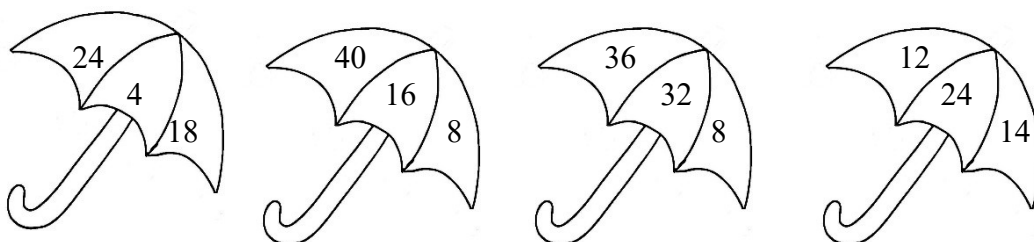

2. Rozhodni o správnosti výsledku, odpověď vybarvi. Z vybarvených písmenek sestav slovo a zapiš ho do připravené tabulky.

	ANO	NE
$5 \cdot 4 = 20$	M	T
$6 \cdot 4 = 26$	E	A
$7 \cdot 4 = 32$	N	T
$2 \cdot 4 = 8$	E	I
$9 \cdot 4 = 36$	M	A
$0 \cdot 4 = 4$	O	A
$8 \cdot 4 = 42$	L	T
$10 \cdot 4 = 40$	I	V
$4 \cdot 4 = 16$	K	T
$3 \cdot 4 = 12$	A	D

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Vybarvi deštníky, ve kterých jsou pouze násobky čísla 4.

4. Doplně znaménka <, >, =

$4 \cdot 4 \square 4 + 4$

$8 \cdot 4 \square 35 - 5$

$3 \cdot 4 \square 6 \cdot 2$

$6 \cdot 4 \square 6 + 20$

$9 \cdot 4 \square 40 - 4$

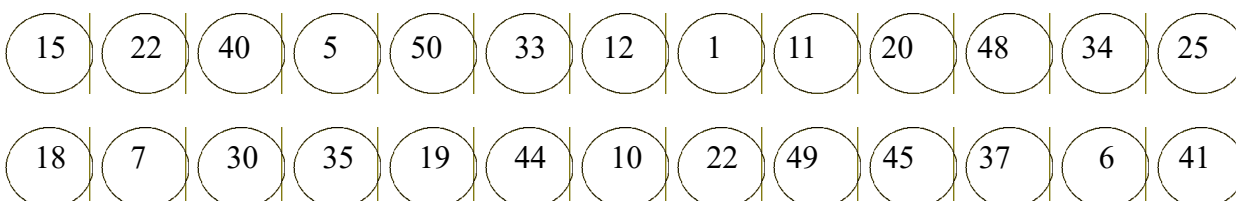
$0 \cdot 4 \square 1 + 1$

$2 \cdot 4 \square 2 + 4$

$1 \cdot 4 \square 1 + 4$

$7 \cdot 4 \square 22 + 6$

5. Vybarvi modře kuličky s násobky čísla 5, které jsou menší než 31. Žlutě vybarvi kuličky s násobky čísla 5, které jsou větší než 31.

6. Zapiš příklad, vypočítej.

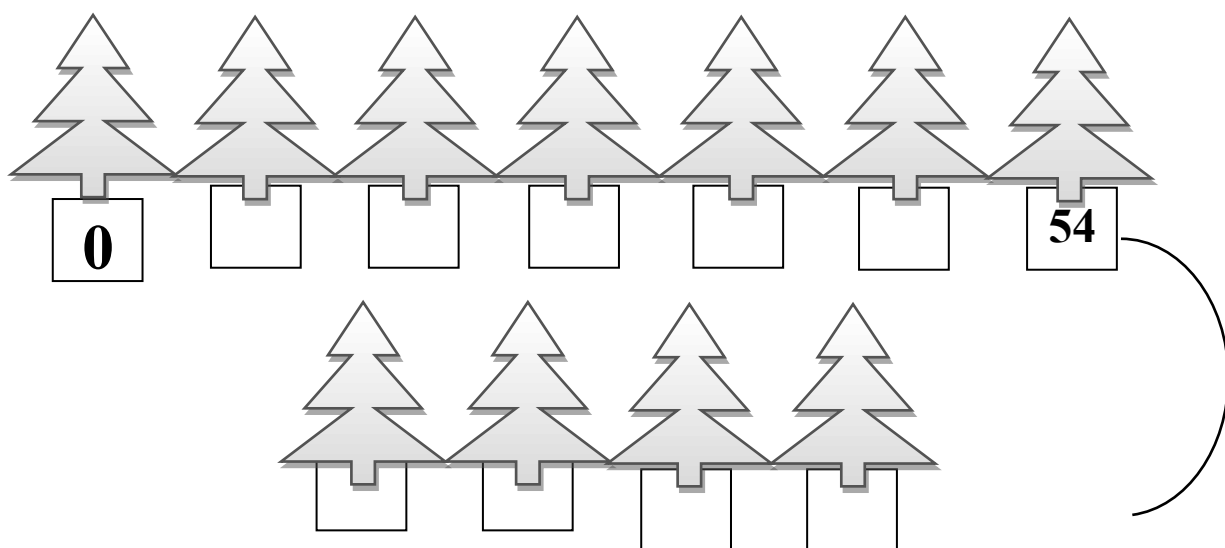
Aničce jsou 2 roky. Martinovi je pětkrát více. Kolik let je Martinovi?

Lukáš má 9 odznaků. Tomáš jich má pětkrát více. Kolik odznaků má Tomáš?

Když vynásobíš číslo 8 číslem 5 a přičteš číslo 50, jaký dostaneš výsledek?

Násobilka 9 – pracovní list

1. Pan Lojza, který obnovoval poničený les, si zapisoval každý měsíc, kolik nasadil stromků. Dopln správné číslice, rada je: násobilka 9 (postupuj podle šípek):

2. Vypočítej příklady:

$9 \cdot 8 =$

$6 \cdot 9 =$

$7 \cdot 8 =$

$4 \cdot 9 =$

$7 \cdot 9 =$

$6 \cdot 9 =$

$8 \cdot 9 =$

$8 \cdot 5 =$

$8 \cdot 6 =$

$3 \cdot 9 =$

$4 \cdot 8 =$

$9 \cdot 10 =$

$9 \cdot 4 =$

$9 \cdot 6 =$

$4 \cdot 9 =$

$8 \cdot 4 =$

$5 \cdot 6 =$

$5 \cdot 4 =$

$5 \cdot 9 =$

$9 \cdot 5 =$

$2 \cdot 9 =$

$8 \cdot 7 =$

$9 \cdot 7 =$

$4 \cdot 6 =$

$7 \cdot 6 =$

$0 \cdot 9 =$

$1 \cdot 9 =$

MATEMATIKA - GEOMETRIE

Velikost úhlu pomocí úhломěru (v celých stupních)

1. Připomeň si měření úhlu na youtube.com – měření a rýsování úhlů - <https://youtu.be/IBBYuTxrF2U>
2. Zapiš do sešitu.

Úhel, velikost úhlu

Velikost úhlu určíme pomocí úhломěru. Jednotkou pro měření úhlů je stupeň.

Zápis: 1°

Na úhломěru jsou označeny dvě stupnice od 0° do 180° . Jedna je značena zleva doprava a druhá zprava doleva. Úhломěr přiložíme k měřenému úhlu tak, aby střed S úhломěru byl ve vrcholu úhlu.

3. Narýsuj na tento list:

Narýsuj úhel AVB a změř jeho velikost, zapiš:

Narýsuj úhel CVD a změř jeho velikost, zapiš:

PŘÍRODOPIS

1. Přečti a zapiš vyznačený zápis do sešitu.

POZOROVÁNÍ PŘÍRODY

Příroda je různorodá a rozmanitá. Lidské oko, které je určené ke vnímání zrakových podnětů, není natolik dokonalé, aby postřehlo vše, co si přejeme vidět. Proto lidé postupně vytvořili několik optických přístrojů určených k podrobnějšímu zkoumání a pozorování všech složek přírody, ať už živých či neživých.

PŘÍRODU MŮŽEME POZOROVAT NÁSLEDUJÍCÍMI ZPŮSOBY:

1. **Pouhým okem.**
2. **Dalekohledem, který je určený na pozorování vzdálenějších předmětů.**
Úkolem dalekohledu je tyto předměty přiblížit. Nejsme ale schopni pomocí dalekohledu pozorovat detaily daného předmětu. Pomocí dalekohledu bychom mohli například pozorovat tento pár běžících srnců, už bychom ale nebyli schopni postřehnout strukturu jejich srsti a další detaily. K takovému účelu bychom použili jiný optický přístroj.
3. **Lupa.**
Lupa je optický systém, který se používá pro zvětšení pozorovaného předmětu, který je dostatečně malý a nachází se v blízkosti pozorovatele.
4. **Mikroskop.**
Mikroskop je složitý optický přístroj, který slouží ke zvětšení předmětů, které pouhým okem nemusíme vidět.

Lupa

Mikroskop

Zeměpis

Téma: Přírodní vlivy – voda, půda, ovzduší

- do sešitu si napiš nadpis Přírodní vlivy – voda, půda, ovzduší a tento zápis:

Vliv člověka na životní prostředí jsou změny v životním prostředí, ekosystémech, biodiverzitě a přírodních zdrojích způsobené přímo nebo nepřímo člověkem, jako jsou globální oteplování, environmentální degradace (např. okyselování oceánů), hromadné vymírání organismů, ztráta biodiverzity mimo jiné.

Člověkem jsou zásadně ovlivněny všechny krajinné, sféry Země

1. hydrosféra -voda,

2. atmosféra-vzduch

3. biosféra či pedosféra - půda

- podívej se na videa k tématu: www.youtube.com/watch?v=Molg9Qhr6LQ
www.youtube.com/watch?v=vrREu4C6Ux4
www.youtube.com/watch?v=H_qYDiveOEM

DOKÁŽEŠ ODPOVĚDĚT NA OTÁZKY?

Půda je jedním z hlavních přírodních zdrojů...

1. Může člověk půdu svojí činností ovlivnit a přetvořit a způsobit tím její značné proměny až úplnou devastaci? ano - ne

2. Zakroužkuj, která z půd je úrodnější? hnědozem - černozem

3. Dokážeš vyjmenovat tři možnosti využití půdy?

4. Zakroužkuj živočicha, který nežije v půdě: krtek – stonožka – žížala – kos – chrobák

5. Vyjmenuj skupenství vody: _____

6. Co se vyrábí z rostlin, které v půdě pěstujeme (len, konopí, bavlna)?

DĚJEPIS

Do školního sešitu:

Starověký Řím

Podle pověsti založili Řím dvojčata ROMULUS a REMUS.

Ve skutečnosti se postupně spojovaly osady podél řeky TIBERU.

Zpočátku vládli v Římě KRÁLOVÉ. Poslední tři králové byli rodu **etruského**.

Vyhnáním posledního krále končí v Římě doba královská a nastává období republiky.

Obyvatelé se dělili podle urozenosti na patricije a plebeje. Lidé, kteří nevlastnili žádnou půdu, se nazývali bezzemci.

ŘÍMSKÁ REPUBLIKA - v čele stáli dva konzulové

- řídili ji volení úředníci, senát a lidové shromáždění
- v Římě byla svolávána lidová shromáždění
 1. volili úředníky
 2. hlasovali o přijetí zákonů a o jiných důležitých rozhodnutích státu, například o válce
 3. s konečnou platností rozhodovali o trestech, které občanům udělovali úředníci

2 KONZULOVÉ + SENÁT + LIDOVÁ SHROMÁŽDĚNÍ (SNĚMY)

Lidového shromáždění se mohli účastnit všichni římstí občané – muži (ženy, otroci, cizinci toto právo neměli).

ŘÍMSKÁ REPUBLIKA

Římskou republiku řídili volení úředníci, senát a lidová shromáždění. Na sněmech měli občané právo volit nižší i vyšší státní úředníky, hlasovat o zákonech a jiných důležitých záležitostech státu. Funkce úředníků směli zpočátku zastávat jen patriciové.

Plebejové mohli hlasovat, volit úředníky, ale sami nemohli být zvoleni. Začali se domáhat stejných práv jako patricijové.

Většinu vojska tvořili právě plebejové, kteří hrozili odchodem z Říma, což by oslabilo právě vojsko. Patricijové ustoupili a povolili plebejům každoročně volit dva úředníky – **tribuny lidu**. Ti měli důležitou pravomoc – **právo veta (zakazují)**.

Dále si plebejové vymohli **sepsání zákonů a právo zastávat všechny státní úřady**.

Řím musel mnohokrát bojovat o svou **samostatnost**.

Na počátku 4.století př. n. l. Keltové vyplnili město Řím. Římané zaplatili vysoké výkupné a Keltové z Říma odtáhli.

Situace se změnila, Řím začal postupně obsazovat Apeninský poloostrov. Ovládl i některá řecká města na jihu poloostrova. Ve svých výbojích pokračoval i mimo italské území.

O tyto úspěchy se zasloužila vycvičená armáda. Sloužil v ní svobodný občan, který vlastnil majetek. Na konci republiky mohli v armádě sloužit za žold i nemajetní občané.

Anglický jazyk: Slovíčka přepište do sešitu, naučte. Společně probereme výslovnost.

Slovíčka – domácí mazlíčci

mazlíček – pet

pes – dog

kočka – cat

králík – rabbit

had – snake

Slovíčka – hospodářská a užitková zvířata

prase – pig

kráva – cow

kuře – chick, chicken

kůň – horse

ryba – fish

tuňák – tuna

ovce – sheep

Zvířata – příroda, zoo

opice – monkey

medvěd – bear

žirafa – giraffe

lev – lion

tygr – tiger

slon – elephant

žába – frog

liška – fox

myš – mouse
žralok – shark
sova – owl
vrána – crow
orel – eagle

Slovíčka – hmyz, ostatní

pavouk – spider
mravenec – ant
moucha – fly
komár – mosquito

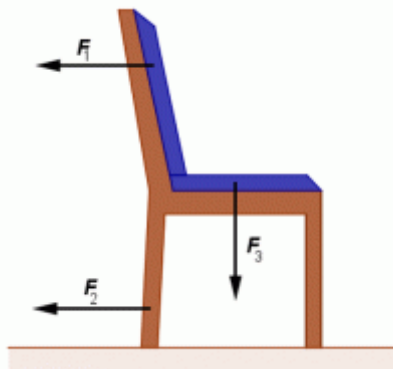
Části těla

Anglický text	Český překlad	Anglický text	Český překlad
head	hlava	chin	brada
eye	oko	eyebrow	obočí
mouth	ústa	eyelash	řasa
nose	nos	eyelid	víčko
ear	ucho	forehead	čelo
tooth	zub	jaw	čelist
neck	krk	lip	ret
hair	vlasý	tongue	jazyk
cheek	tvář	wrinkles	vrásky
beard	vousy	face	obličej

Fyzika: Síla a její účinky

Uvedení tělesa do klidu nebo pohybu je vždy spjato s působením jiných těles. Podobně je tomu při každé změně velikosti nebo směru rychlosti. Vzájemné působení těles se projevuje silami, které mají pohybové čili dynamické účinky (jsou příčinou přechodu tělesa z relativního klidu do pohybu, a naopak) nebo klidové čili statické účinky (způsobují např. změnu tvaru čili deformaci těles). Věda, která toto zkoumá, se nazývá dynamika (z řeckého *dynamis* – síla).

Často se při vzájemném působení těles projevují současně účinky statické i dynamické. Působí-li závaží tahovou silou na volný konec pružiny, dochází jak k deformaci, tak k pohybu pružiny. Pohybový účinek síly je však vzhledem ke statickému účinku zanedbatelně malý. Kopneme-li do míče, míč se na okamžik deformuje zároveň je uveden do prudkého pohybu. Zde naopak zanedbáváme statický účinek síly a všímáme si výrazně převažujícího účinku dynamického.

Statické a dynamické účinky síly.

Síla je vektorová veličina. Účinek síly na těleso závisí na velikosti síly, na jejím směru a také na poloze jejího působiště. Nahrazujeme-li těleso hmotným bodem, je působiště síly v tomto bodě. Jednotkou síly je newton (N) pojmenovaný po Isaacu Newtonovi. Sílu měříme siloměrem (řec. *dynamometr*). Měřítkem velikosti síly je stupeň deformace pružné části siloměru. Tvar a tuhost pružné části siloměru je volen s ohledem na měřicí rozsah siloměru a na způsob odečítání hodnoty deformace.

INFORMATIKA: Důkladně prostudujte a dodržujte psaná pravidla.

4 NEJVĚTŠÍ RIZIKA PŘI PRÁCI NA POČÍTAČI. PSYCHIKA, SVĚTLO, MONITOR A SYNDROM RSI. JAK SE JIM VYVAROVAT?

Pokud pracujete s moderními informačními a komunikačními technologiemi, mezi které patří také výpočetní technika, asi už jste slyšeli o tom, že mohou mít vliv na vaše zdraví a výkonnost.

1. Psychická zátěž, změny nálad a emoce
2. Zraková zátěž způsobená špatným světlem
3. Zraková zátěž způsobená monitorem
4. Syndrom RSI – poškození z opakovaného namáhání

1. PSYCHICKÁ ZÁTĚŽ, ZMĚNY NÁLAD A EMOCE

Nedostatek světla a čerstvého vzduchu ([syndrom nezdravých budov](#)) nebo působení různých barev světla. To vše může ovlivňovat výkon jedince, například soustředění na práci nebo rychlost při rozhodování, které bývá způsobeno odváděním pozornosti při nevhodně osvětleném prostoru.

JAK SE VYROVNAT S PSYCHICKOU ZÁTĚŽÍ?

Nastavte si optimální světelné podmínky na pracovišti a eliminujte jakékoliv nepříznivé faktory, které by vás při práci mohly ovlivňovat při rozhodování, přemýšlení a celkovém výkonu.

Pokud chcete zlepšit svou pracovní psychiku, neobejdete se bez pravidelných přestávek a cvičení těla i mysli. Je to extrémně důležité. Necháte odpočinout oči i mozek a protáhnete si svaly. Uvidíte, že vaše produktivita a soustředěnost selepší. Každou hodinu vstaňte, projděte se a udělejte si pár jednoduchých cviků, které jsou otázkou pěti minut. Cvičte pomalu a plynule. Zhluboka dýchejte, ale

nezadržujte dech. Lepší je dosáhnout dané polohy cviku a v ní vydržet třeba 3 – 5 vteřin a pak zase povolit.

Cvičte denně 5–10 minut

Paže vytoč zevně,
prsty roztáhni.

Propleť prsty (dlaně směřují ke stropu),
protáhni paže vzhůru.

Ukláněj se s nataženou paží
střídavě na obě strany.

Zaklesni prsty za háček, otáčej
trup k oběma stranám.

Stídej stoj na špičkách
a na patách.

Protáhni se
s rovnými zády.

Opři dlaně o bedra, plynule
a lehce se zakloň.

2. ZRAKOVÁ ZÁTĚŽ ZPŮSOBENÁ ŠPATNÝM SVĚTLEM

Zrak člověka ovlivňují přirozené změny denního světla, úprava jasových a barevných kontrastů pro zlepšení vidění detailů, ale také vytváření dostatečných světelných podmínek pro co nejlepší adaptaci světla. Aby si mohl člověk vytvořit tzv. zrakovou pohodu, je důležité eliminovat všechny rušivé elementy, které jsou vyvolané světlem, například míhání světla, prostorové nebo časové rozložení, a zároveň zajistit další související podmínky, jako např. vizuální kontakt s venkovním okolím.

JAK NASTAVIT SVĚTELNÉ PODMÍNKY?

Tam, kde se používají monitory nebo jiné zobrazovací zařízení musí mít vyhovující denní osvětlení. Nemiřte světlo na monitor, ale snažte se osvětlit celé pracoviště rovnoměrně. Místnost by měla být uspořádána tak, aby okna neoslňovala a nevytvářela odrazy v monitorech.

3. ZRAKOVÁ ZÁTĚŽ ZPŮSOBENÁ MONITOREM

Důležité je také vědět, že vlivem elektrostatického pole monitoru nebo televizní obrazovky může docházet k usazování prachu na obličejích člověka, což může zapříčinit různé kožní reakce. Dodržujte proto čistotu, hygienu a dostatečnou vlhkost v prostředí, kde pracujete.

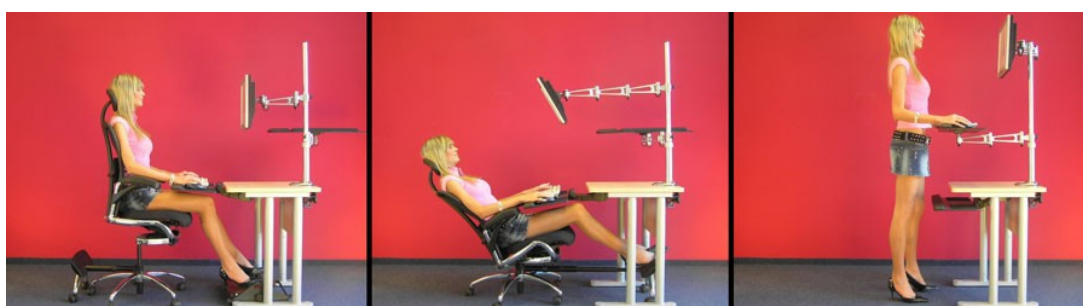
Zapomenout bychom neměli ani na velmi významné riziko, kterým je tzv. syndrom počítačového vidění (CVS). Ten může zapříčinit pracovníkům bolesti hlavy, krku a zad nebo únavu očí a zvýšenou citlivost ke světlu.

ČEHO SE VYVAROVAT?

Monitor nebo jakákoliv jiná obrazovka by neměla mít žádné optické závady, jako například poskakování řádků nebo znaků, kmitání nebo dokonce změny jasu či kontrastu.

JAK NASTAVIT MONITOR?

Monitor by měl být od hlavy vzdálený minimálně 40 cm. Židli si nastavte tak, aby horní okraj obrazovky byl stejně vysoko, jako vaše oči. Důležité je také možnost výškového nastavení monitoru a možnost volného posouvání, aby se dal dobře přizpůsobit postavě pracovníka. Nastavte si monitor kolmo na pohled tak, aby nebyl nakloněný ani nahoru ani dolů, s výjimkou toho, když u práce na počítači ležíte a máte obrazovku nad sebou (System sedět, ležet stát).

Horní okraj obrazovky by měl být nepatrně pod úrovní očí. Pokud si nastavíte monitor tak, že budete příliš nízko, bude vás to nutit zvedat hlavu, což může mít za následek zvýšení napětí za krkem a na ramenech. Klávesnici s myší umístěte tak, aby byly v jedné přímce s monitorem. To proto, aby nedocházelo ke zbytečnému otáčení krku nebo celého těla.

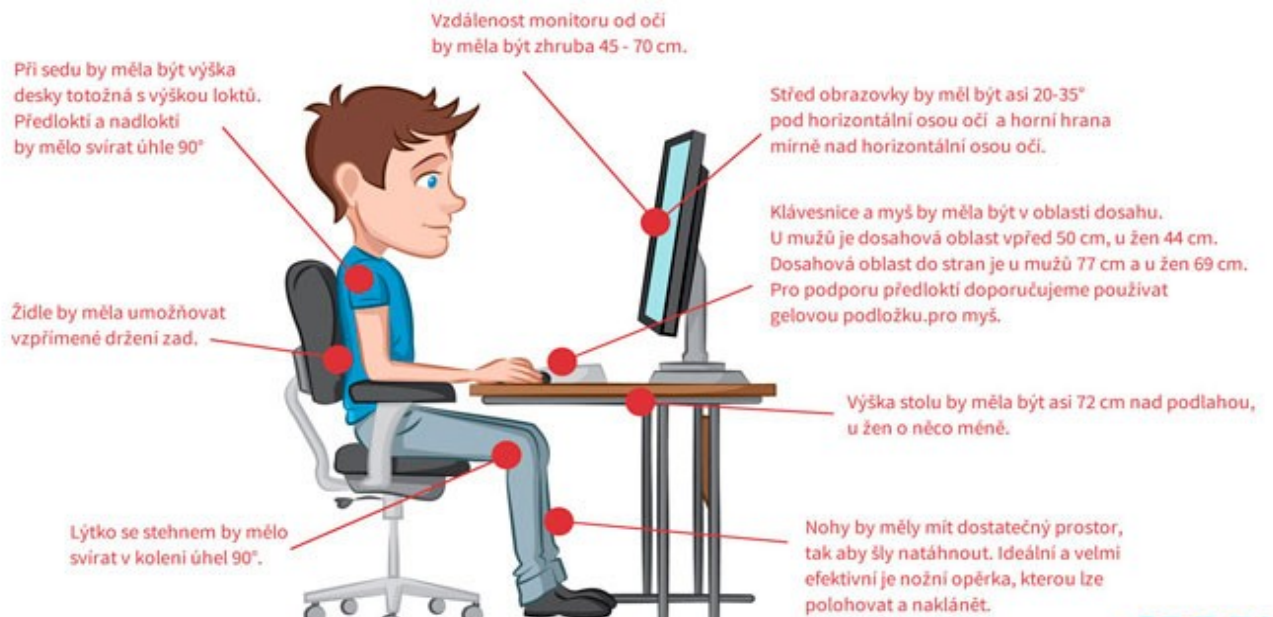
4. SYNDROM RSI – POŠKOZENÍ Z OPAKOVANÉHO NAMÁHÁNÍ

Syndrom RSI (Repetitive Strain Injury nebo také Repetitive Stress Injury) je poškození z opakovaného namáhání, jehož příčinou je zejména nedodržování ergonomie práce na počítači. Mezi nejčastěji známé RSI syndromy patří například poškození šlach a prstů, poškození pohybu ramenních pletenců a tenisový loket. RSI vzniká opakováním drobných pohybů, špatnou polohou těla při sezení, ale také neustálým svalovým napětím. V digitálním světě je v dnešní době jednou z nejčastějších příčin nemocí z povolání. Pokud se nemoc podcení, může vést až k operativnímu zákroku.

SEĎTE PODLE ERGONOMICKÝCH PRAVIDEL

- výška stolu by měla být při sedu stejná s výškou loktů
- lokty držte při těle
- nadloktí a předloktí by mělo svírat úhel 90°
- lýtko se stehnem by mělo svírat v koleni úhel 90°
- chodidlo by mělo celou plochou být položeno na podlaze
- zadek by měl být co nejvíce vzadu
- záda by měla být vzpřímená
- uši, ramena a boky by měly být v jedné přímce
- výška sedáku a sklon zádové opěrky by měly umožňovat pohodlné sezení

JAK SPRÁVNĚ SEDĚT U POČÍTAČE

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Úkol: Na přiloženou čtvrtku namaluj obrázek jarní květiny nebo jarní přírodu.
!!!! Pozor na čtvrtce nezůstane bílé místo, využij celou čtvrtku.!!!!

TĚLESNÁ VÝCHOVA, VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

I během distanční výuky bychom neměli zapomínat na pobyt na čerstvém vzduchu.

Úkol: Jdi na vycházku a vyfoť jakoukoliv historickou památku na Kladně – budovu, sochu

Foto pošli na FB nebo e-mailem na jana.moulisova@zskladnoparizska.cz